

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/57/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112204067
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2013:5112204067.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9 P/57/2012-151

5112204067

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Branislavom Lečkom, vo veci starostlivosti o maloletú K., nar. XX. XX. XXXX, trvalé bydlisko C., občianka Slovenskej republiky, zastúpená kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa matky J., trvalé bydlisko U., občianky Slovenskej republiky a otca N., nar. X. X. XXXX, trvalé bydlisko F., t. č. vo výkone trestu vo Věznici Příbram, Česká republika, občana Českej republiky, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletým deťom, na Okresnom súde Žilina dňa 11. 9. 2013, takto

rozhodol:

Súd maloletú K., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky J. XX. X. XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec N., nar. X. X. XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej K. sumou 80 (osemdesiat) EUR mesačne od 1. 2. 2012, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletých detí.

N e d o p l a t o k na výživnom pre maloletú K. za obdobie 1. 2. 2012 do 31. 8. 2013 vo výške 1 520 EUR, je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 40 (štyridsať) EUR, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa, pod následkom straty výhody splátok.

Matka sni otec výslovne n e p o ž i a d a l a súd, aby upravil s t y k o t c a s maloletým dieťaťom.

o d ō v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 6. 2. 2012, doručeným súdu dňa 6. 2. 2012, sa matka J. domáhala, aby súd maloletú K. zveril do jej osobnej starostlivosti a určil výživné vo výške 80 EUR, ktorým je povinný prispievať na výživu maloletej dcéry jej otec N., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, od februára 2012.

Návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa žili ako druh a družka. Koncom roka 2008 otec odišiel do Českej republiky. Odtedy sa na výchove a výžive dieťaťa nepodieľa. Poukázala na súčasné potreby dieťa.

Otec vo výpovedi pri výsluchu, realizovaného formou dožiadania, s návrhom matky súhlasil a výslovne požiadal súd, aby bolo pojednávanie vykonané v jeho neprítomnosti.

Súd preto vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, obsiahnutými v spise Okresného súdu Žilina, sp. zn. 9P/57/2012.

Navrhovateľka - matka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že dňa XX.XX.XXXX sa narodila maloletá K., ktorej otcom je N., s ktorým bývala v spoločnej domácnosti po narodení dieťaťa 11 mesiacov. Mali nezhody, otcovi sa nechcelo pracovať a odišiel do Čiech. Odkedy odišiel zo spoločnej domácnosti, neplatí žiadne výživné. Trestné oznámenie na otca nepodala.

Otec odišiel do Českej republiky v r. 2008. Má české občianstvo. Išiel bývať ku matke. Je vyučený kuchár, aj v tejto oblasti pracoval. Pokiaľ bývali v spoločnej domácnosti, jeho zdravotný stav bol dobrý. Bol zamestnaný v Hoteli Polom ako kuchár, kde pracoval dva mesiace. Potom pracoval v iných podnikoch. Keď pracoval, dával jej 6000 Sk mesačne, niekedy aj menej, v čom bolo aj výživné na dieťa. Či začal pracovať v Čechách, to uviesť nevedela. S prvou družkou mal dvoch synov, keď spolu bývali, mali 11 a 9 rokov. Výživné bolo určené súdom, na jedného syna platil 600 a na druhého asi 700 Kč. K jeho majetkovým pomerom sa nevedela vyjadriť.

Má iba jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletej K.. Jej zdravotný stav dobrý. Je vyučená krajčírka bez maturity. Majetok nemá.

V roku 2011 pracovala ako robotníčka - 8 mesiacov do decembra 2011, kde mala príjem 350 až 400 EUR. Od januára 2012 bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, bez nároku na podporu. Takto bola evidovaná do mája 2012. Poberala iba prídavok na dieťa, sociálnu dávku nepoberala. Od mája do decembra 2012 pracovala ako robotníčka vo firme Element s.r.o., s čistým príjmom 550 EUR. Iný príjem vtedy nemala. Od januára 2013 sa zaevidovala na úrade práce do 5. 8. 2013. Poberala sociálnu dávku vo výške 119 EUR. Od 5.8.2013 pracuje ako predavačka v COOP Jednota, na dobu určitú na pol roka, s čistým príjmom 380 EUR. Iný príjem nemá.

Býva u rodičov v rodinnom dome aj s dieťaťom. Prispieva im na bývanie 32 EUR.

Jej osobné výdavky sú 60 EUR mesačne, v čom je strava, oblečenie a všetky ostatné potreby.

Dieťa chodí do škôlky, tam platí 30 EUR za stravu, 30 EUR v škôlke ZRPŠ ročne, na stravu dá okrem škôlky 60 EUR, oblečenie 20 EUR, hygienické a iné základné potreby 13 EUR mesačne. Dcéra navštevuje tanečný krúžok, kde platí polročne 40 EUR. Keď ide s dieťaťom na výlety cez rok, tak ročne na to vynaloží asi 150 EUR. Iné výdavky nemá.

O dieťa sa stará sama. Finančne jej pomáha aj matka, ktorá je na dôchodku.

Nepožiadala upraviť styk otca s dieťaťom, lebo na tom sa vedia rodičia dohodnúť.

Otec maloletého dieťaťa N. vo výpovedi vykonanej vo Väznici v Příbrame uviedol, že s návrhom matky súhlasí. Je slobodný, pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody žil sám. Má dve vyživovacie povinnosti voči dvom synom, vo výške 800 Kč a 600 Kč. Je nemajetný a má dlhy 15 000 Kč a dlh na výživnom asi 50 000 Kč.

Od začiatku roku 2011 až do nástupu do výkonu trestu nepracoval, nebol zaevidovaný na príslušnom úrade práce, nepoberal sociálne dávky.

Vo výkone trestu je zamestnaný a jeho odmena predstavuje sumu 4 500 Kč.

Kolízna opatrovníčka vo výpovedi na pojednávaní navrhla maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke. Zároveň navrhla určiť výživné pre dieťa vo výške 80 EUR, od podania návrhu

Súd vykonal na pojednávaní nasledovné listinné dôkazy:

Z rodného listu vyplýva, že otcom maloletého dieťaťa je N..

Zo správ zo šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom vyplýva, že neboli zistené nedostatky vo výchove matky. O maloleté dieťa sa stará výlučne matka, otec neplatí výživné ani sčasti. S dieťaťom sa nestretáva, neposkytuje mu vecné ani iné plnenia.

Zo správ z ÚPSVaR Žilina a správ od zamestnávateľov matky vyplýva, v akom období a v akej výške poberala matka sociálne dávky alebo mzdu.

Z listinných dôkazov, predložených matkou, vyplývajú niektoré potreby maloletého dieťaťa, ktoré matka uspokojuje.

Zo správ Okresného súdu Olomouc vyplýva, že otcovi bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý nastúpil dňa 3. 2013.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 120 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP), vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu je súd povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, hoci ich účastníci nenavrhlí.

Podľa § 125 OSP a dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 132 OSP súd hodnotil dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 154 ods. 1 OSP je pre rozsudok rozhodujúci právny stav, v čase jeho vyhlásenia.

Keďže výživné na maloleté dieťa predstavuje opakujúce sa dávky, súd v súlade s ustanovením § 154 ods. 2 OSP mohol uložiť povinnému povinnosť i na plnenie dávok, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav veci:

Matka sa sama stará o maloleté dieťa od konca roka 2008. Otec si neplní vyživovaciu povinnosť ani sčasti.

V rozhodnom období matka pracovala, alebo poberala sociálne dávky. Od 5.8.2013 pracuje ako predavačka v COOP Jednota na dobu určitú na pol roka, s čistým mesačným príjmom 380 EUR. Iný príjem nemá.

Náklady na výchovu a výživu maloletého dieťaťa predstavujú mesačne cca 90 EUR strava, poplatky v škôlke a za tanečný krúžok predstavujú sumu cca 10 EUR, oblečenie 20 EUR, 13 EUR hygienické a iné základné potreby, 12 EUR mesačne výlety a kultúrne podujatia, teda spolu cca 150 EUR mesačne.

Matka podrobne popísala všetky výdavky, ktoré sú spojené s výchovou a výživou maloletého dieťaťa. O dôvodnosti a výške jednotlivých výdavkov súd nemal pochybnosti.

Otec maloletého dieťaťa sa na jeho výchove a výžive vôbec nepodieľa. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol dobrovoľne nezamestnaný, nepoberal sociálne ani iné dávky. Nebolo preukázané, že by mal zhoršený, prípadne zlý zdravotný stav, alebo zmenenú pracovnú schopnosť.

Keďže je otec vyučený kuchár s praxou, ale príjem nemal, súd vychádzal z potencionálneho zárobku 14 700 Kč brutto (podľa štatistických údajov v českej republike v roku 2012).

Súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec má ešte dve zákonné vyživovacie povinnosti voči dvom maloletým deťom

Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu (miera tejto povinnosti) má kvalitatívnu a kvantitatívnu stránku. Kvalitatívna stránka je u obidvoch rodičov v zásade rovnaká. Rozdiely v kvantite sú určené v závislosti od schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča, ktoré sa posudzujú individuálne. Tieto kritéria súd skúmal u obidvoch rodičov napriek tomu, že výživné sa určovalo len voči jednému z nich.

Napriek tomu, že právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletým deťom nie je postavená na tzv. „objektivizácii výživného“, súd vychádzal pri určení výšky výživného zo všeobecných kritérií, a to:

- odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa,
- schopnosti, možnosti a majetkových pomery rodičov,
- práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni každého rodiča a súčasne
- prihliadol na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará,

ktoré posúdil a vyhodnotil na základe vykonaného dokazovania

Pri svojom rozhodovaní o výške výživného súd porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov, zbral do úvahy odôvodnené potreby maloletého syna. Súčasne súd prihliadol aj na to, že matka sa o maloleté dieťa osobne stará.

Príjem matky mal preukázaný jej výpoveďou, ako aj správami o príjme od zamestnávateľov. Príjem otca súd ustálil súd na základe potencionálnej mzdy, s využitím štatistických údajov v Českej republike v roku 2012 - 14 700 Kč brutto.

Súd nezobral pri určovaní výšky výživného do úvahy skutočnosť, že otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, pretože túto skutočnosť nemožno počítať na ťarchu dieťaťa. Otec sa protiprávnym

konaním, ktorého následkom je pozbavenie osobnej slobody, nemôže zbaviť alebo znížiť rozsah svojej výživovacej povinnosti, z dôvodu „objektívnej skutočnosti“, že nemôže pracovať a mať príjem, lebo je vo výkone trestu odňatia slobody. Právo dieťa a na výchovu a výživu zostáva v tomto prípade nedotknuté a všetky dôsledky uloženého trestu v trestnom konaní, je povinný a musí znášať otec.

Rodinné prídavky pre maloleté dieťa sú štátne dávky, určené výlučne deťom, preto ich súd nezahrnul do príjmov matky.

Na základe vykonaného dokazovania potom súd určil výšku výživného, ktoré je otec povinný platiť na sumu 80 EUR mesačne, teda návrhu matky aj kolíznej opatrovníčky vyhovel v celom rozsahu.

Matka požiadala určiť výšku výživného o 1. 2. 2012 pričom návrh bol podaný na Okresný súd Žilina dňa 6. 2. 2012.

Prichádzalo preto do úvahy priznanie výživného od 6. 2. 2012.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 Zákona o rodine, by formálne prichádzalo zvýšenie výživného najskôr 6. 2. 2012. Podľa názoru súdu, nie je možný prísne formalistický výklad uvedených ustanovení Zákona o rodine, neberúc zreteľ na účel konania, a preto súd mohol určiť výživné od 1. 2. 2012, pričom takýto postup by nepovažoval za priznanie výživného spätne tak, ako to má na mysli ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, pretože súd týmto postupom sledoval úpravu výživného za celý príslušný kalendárny mesiac, bez potreby vypočítavania pomernej časti zvýšeného výživného za mesiac február 2012 (Zákon o rodine totiž sumy výživného viaže na opakujúce sa mesačné plnenia). V konaní o výživnom pre maloleté dieťa, súd navyše nie je viazaný návrhom oprávnenej osoby.

Otec neplatil výživné od 1. 2. 2012 ani sčasti. Súd určil výživné od tohto obdobia vo výške 80 EUR.

Otcovi vznikol dlh na výživnom pre maloleté dieťa od 1. 2. 2012 do 31. 8. 2013 vo výške 1 520 EUR (19 mesiacov krát 80 EUR)

Súd povolil otcovi nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 40 EUR, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa, pod následkom straty výhody splátok.

Súd povolenie splátok odôvodňuje výškou určeného výživného a pomermi oprávneného dieťaťa, ktorého výchova a výživa nebude ohrozená, aj keď nebude nedoplatok na výživnom uhradený jednou splátkou. Rovnako zohľadnil pri tomto rozhodovaní príjmy a majetkové pomery otca, najmä skutočnosť, že v čase rozhodovania súdu je vo výkone trestu odňatia slobody.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP o trovách konania nerozhodol osobitným výrokom tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, pretože:

- ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu, a súčasne
- žiaden z účastníkov návrh na náhradu konania nepodal.

Rozsudok zaväzujúci na plnenie vyživovacej povinnosti je podľa § 162 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku predbežne vykonateľný.

Predbežne vykonateľný je výrok o určení výživného (o bežnom výživnom), ako aj výrok o nedoplatku na výživnom, ktorý vznikol v dôsledku určenia výživného od 1. 2. 2012, a to bez obmedzenia.

Súd nemá oprávnenie vylúčiť predbežnú vykonateľnosť ani jedného z výrokov, pretože vyplýva priamo zo zákona.

Predbežnú vykonateľnosť výroku o nedoplatku na zameškanom výživnom súd modifikoval v súlade s ustanovením § 160 Ods. 1 OSP tak (pri zachovaní povinnosť platiť aj bežné výživné od doručenia rozsudku) tak, že otcovi maloletého dieťaťa povolil platiť zameškané výživné v mesačných splátkach, splatných spolu s bežným výživným, k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok.

Podľa § 162 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku lehota na plnenie výživného plyní od doručenia rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolať sa, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Žilina ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom vidí odvolateľ nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.